

Metody separace přírodních látek (3)

Vytváření koncentračního profilu jako primárního procesu rozdělování solutu v jednofázových systémech i mezi více fázemi separačního systému.

Viskozita mobilních fází a vytváření rychlostního profilu jako sekundárního faktoru separačních procesů.

Distribuční funkce solutu v zónách I. Exponenciální distribuce:

$$J = -Uc - D \frac{dc}{dx}$$

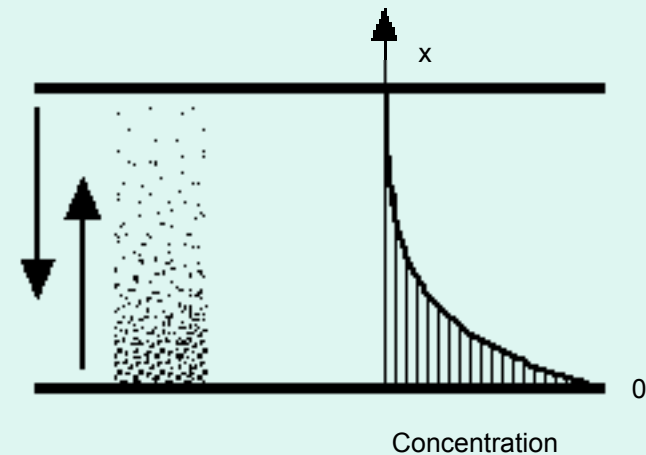
$$J = 0$$

$$Uc = -D \frac{dc}{dx}$$

$$-\frac{U}{D} dx = \frac{dc}{c}$$

$$x = 0 \quad c = c_{\max}$$

$$c(x) = c_{\max} \exp\left(-\frac{U}{D} x\right)$$

II. Gaussova distribuce:

$$J = -U(x)c - D \frac{dc}{dx}$$

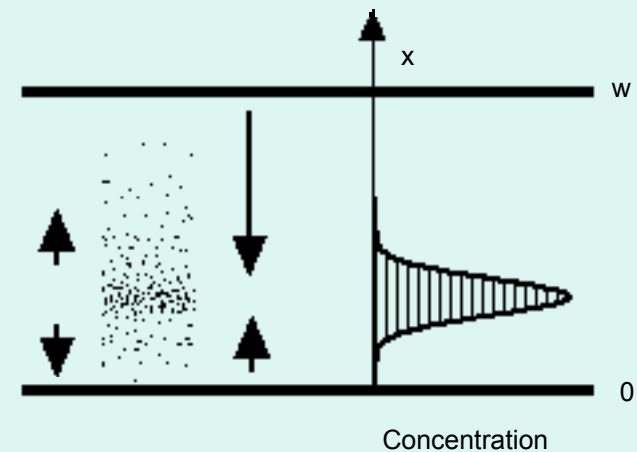
$$J = 0$$

$$U(x)c = -D \frac{dc}{dx}$$

$$U(x) = - \left(\frac{\partial \mathcal{P}^*}{\partial x} \right)_{x=x_{\max}} (x - x_{\max})$$

$$\frac{dc}{c} = - \left(\frac{\partial \mathcal{P}^*}{\partial x} \right)_{x=x_{\max}} (x - x_{\max}) \frac{dx}{D}$$

$$c = c_{\max} \exp \left[- \left(\frac{\partial \mathcal{P}^*}{\partial x} \right)_{x=x_{\max}} \frac{(x - x_{\max})^2}{2D} \right]$$

III. Statistické a centrální momenty:

$$\mu_1' = \frac{\int_{-\infty}^{\infty} xf(x)dx}{\int_{-\infty}^{\infty} f(x)dx}$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x)dx = 1$$

$$\mu_1' = \frac{\sum_{i=1}^k x_i h_i \Delta x_i}{\sum_{i=1}^k h_i \Delta x_i}$$

$$\mu_2' = \frac{\int_{-\infty}^{\infty} x^2 f(x)dx}{\int_{-\infty}^{\infty} f(x)dx}$$

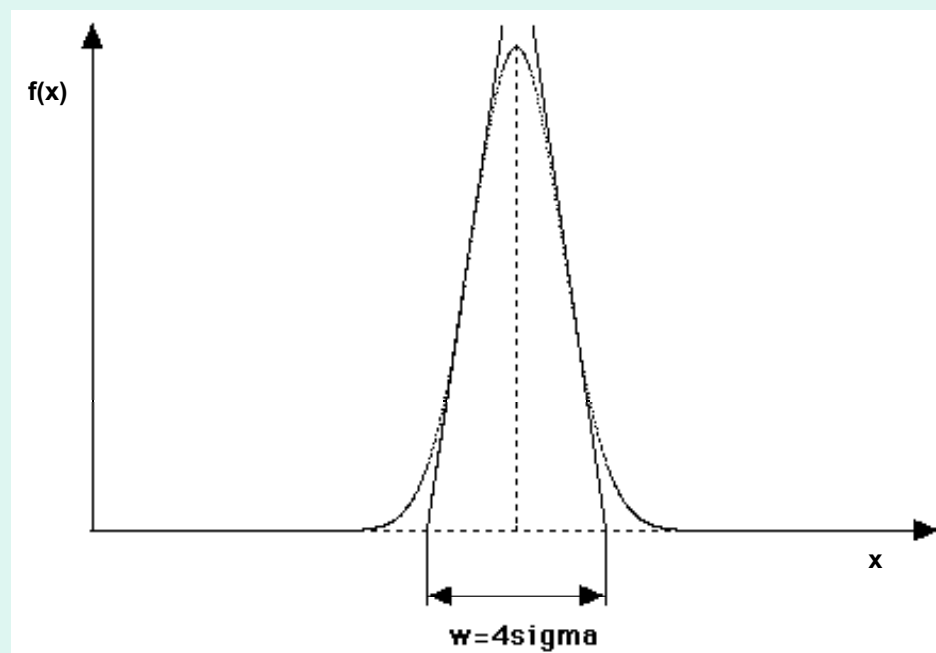
$$\mu_2' = \frac{\sum_{i=1}^k x_i^2 h_i \Delta x_i}{\sum_{i=1}^k h_i \Delta x_i}$$

$$\mu_n' = \frac{\int_{-\infty}^{\infty} x^n f(x)dx}{\int_{-\infty}^{\infty} f(x)dx}$$

$$\mu_n^o = \frac{\int_{-\infty}^{\infty} (x - \mu_1')^n f(x)dx}{\int_{-\infty}^{\infty} f(x)dx}$$

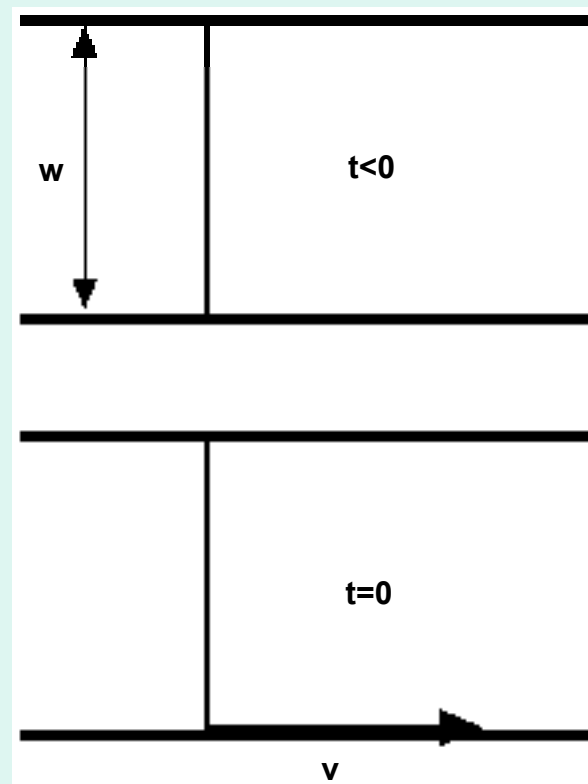
Statistické a centrální momenty Gaussovy distribuční křivky

$$\textit{Maximum} = \mu_1'$$

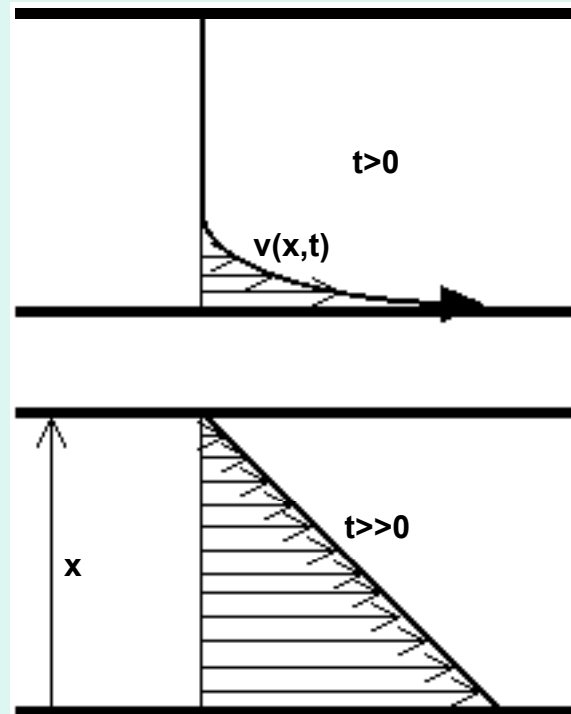

$$\textit{Variance} = \mu_2^0 = \sigma^2$$

Viskozita, hydrodynamický tok, a rozdělení (profily) rychlostí ve viskozních tekutinách

Počáteční a konečná fáze tvorby rychlostního profilu

Definice viskozity

$$\frac{F}{S} = \mu \frac{v}{w}$$

$$\frac{F}{S} = -\mu \frac{0 - v}{w - 0}$$

$$\tau_{x,y} = -\mu \frac{dv}{dx}$$

$\tau_{x,y}$

střihové napětí
Jednotky:

(shear stress)

v

cm s-1

w

cm

μ

dyn cm-2

$\nu = \mu / \rho$

kinematická viskozita (cm²s-1)

Newtonské a ne-Newtonské kapaliny

$$\tau_{x,y} = -\mu \frac{dv}{dx}$$

$$\mu = \text{const.}$$

Newtonská kapalina

ne-Newtonské kapaliny

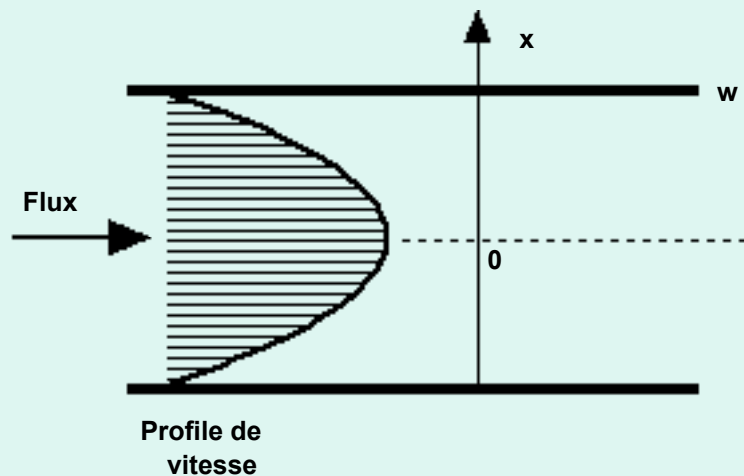
$$\mu \downarrow \quad \text{když} \quad \left(-\frac{dv}{dx} \right) \uparrow$$

pseudoplastická kapalina
příklad: tixotropní nátěry

$$\mu \uparrow \quad \text{když} \quad \left(-\frac{dv}{dx} \right) \uparrow$$

dilatantní kapalina
příklad: roztok gelujícího polymeru

Rozdělení rychlostí v trubicích různého tvaru

$$\tau_{x,y} = \left(\frac{P_0 - P_L}{kL} \right) x$$

$$\frac{dv}{dx} = - \left(\frac{P_0 - P_L}{k\mu L} \right) x$$

$$v(x) = \left(\frac{P_0 - P_L}{2k\mu L} \right) x^2 + C$$

$$v(x) = 0 \quad \text{pro} \quad x = \pm w / 2$$

$$v(x) = \left(\frac{(P_0 - P_L)(w / 2)^2}{2k\mu L} \right) \left[1 - \left(\frac{2x}{w} \right)^2 \right]$$

Rychlostní profily v 3D prostoru

Trubice kruhového průřezu:
Rychlostní profil je paraboloid

Kanál obdélníkového průřezu:

